

Farma-instituut stimuleert research

door Willem Schoonen

De regeringspartijen besteden extra geld aan innovatie. De farmaceutische onderzoekswereld heeft plannen voor een topinstituut voor nieuwe geneesmiddelen.

Dat er extra geld zou komen voor innovatie was al bekend. Door de gestegen olieprijs stegen ook de aardgasinkomsten die de Nederlandse staat ontvangt. In de afspraken die de regeringspartijen CDA, VVD en D66 afgelopen week maakten, wordt van die extra inkomsten 500 miljoen euro bestemd voor innovatie.

De geneesmiddelensector krijgt daar een deel van. De farmaceutische onderzoekswereld werkt aan een topinstituut waarin ondernemingen en universiteiten samenwerken aan nieuwe geneesmiddelen. Maar, waren de farmaceuten niet bezig in hoog tempo Europa te vervuilen voor de VS? De overheid leek zich er al bij neer te leggen dat de geneesmiddelenindustrie grotendeels uit Nederland zou verdwijnen. In Den Haag werd de farmacie graag vergeleken met de scheepsbouw. Met andere woorden: stop daar voor al geen geld in.

Dat verandert nu. Ook Den Haag ziet in dat er voor Nederland kansen liggen in de farmacie. „Op biomedisch gebied heeft Nederland toponderzoekers in huis”, zegt Hans van den Berg, onderzoeksleider bij Organon, onderdeel van Akzo Nobel. Nederland is succesvoller als toeleverancier van de farmaceutische industrie (onder andere chemieconcern DSM) en heeft inmiddels een behoorlijk aantal jonge starters in de geneesmiddelensector. Van den Berg heeft de belangstelling gepeild van bedrijven voor een topinstituut. Ze bleken enthousiast. „Dat geldt niet alleen voor de Nederlandse bedrijven, maar ook voor buitenlandse farmaceuten die hier een vestiging hebben. Als we dit goed opzetten, heb je kans dat zij hun R&D-activiteiten in Nederland zullen uitbreiden.”

Belangrijkste probleem was het eens te worden over de onderzoeksgebieden waarop het topinstituut Farma zich moet richten. De onderzoeksprogramma's moeten nog worden ingevuld. Maar er is al wel overeenstemming over de vijf gebieden

De farmaceutische onderzoekswereld wil een topinstituut voor nieuwe geneesmiddelen.

FOTO WERRY CRONE, TROUW

stituut heeft de farmacie nodig, zegt Van den Berg.

Nederland telt maar een paar grote farmaceuten, onder andere Organon, onderdeel van Akzo Nobel. Nederland is succesvoller als toeleverancier van de farmaceutische industrie (onder andere chemieconcern DSM) en heeft inmiddels een behoorlijk aantal jonge starters in de geneesmiddelensector. Van den Berg heeft de belangstelling gepeild van bedrijven voor een topinstituut. Ze bleken enthousiast. „Dat geldt niet alleen voor de Nederlandse bedrijven, maar ook voor buitenlandse farmaceuten die hier een vestiging hebben. Als we dit goed opzetten, heb je kans dat zij hun R&D-activiteiten in Nederland zullen uitbreiden.”

Belangrijkste probleem was het eens te worden over de onderzoeksgebieden waarop het topinstituut Farma zich moet richten. De onderzoeksprogramma's moeten nog worden ingevuld. Maar er is al wel overeenstemming over de vijf gebieden

waarbinnen die zich zullen bewegen: infectieziekten, hart- en vaatziekten, (auto)immuunziekten, kanker en zenuwziekten (depressie, angststoornissen). Van den Berg: „Op die vijf gebieden beschikken we over academische toponderzoekers, voldoende draagvlak bij de deelnemende bedrijven en voldoende marktmogelijkheden.”

De opstellers van het plan denken 60 miljoen euro per jaar nodig te hebben. De helft daarvan moet komen van de overheid, 25 procent van het bedrijfsleven, en 25 procent van de universiteiten. Bedrijven die meedoen hoeven hun bijdrage niet in klinkende euro's af te rekenen. Liever niet zelfs, zegt Van den Berg: „Belangrijker is dat bedrijven actief deelnemen in het topinstituut, bijvoorbeeld door goede onderzoekers ervoor vrij te maken. Dat heb ik liever dan dat een bedrijf alleen een financiële bijdrage levert en vervolgens wel gebruik wil maken van de onderzoeksresultaten.”

Ontwikkelingskosten van een medicijn

■ Het geplande topinstituut Farma moet gaan werken aan nieuwe medicijnen. Daarnaast is onderzoek nodig naar het ontwikkelingsproces van geneesmiddelen. Want de wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen maken het mogelijk sneller en gericht te zoeken naar geneesmiddelen, en toch duurt het al jaren even lang – zo'n dertien jaar – om een geneesmiddel op de markt te krijgen. De technologische vooruitgang jaagt de ontwikkelingskosten op, maar de kansen om met een nieuw geneesmiddel op de markt geld te verdienen blijven gelijk. Dat heeft te maken met regelgeving, maar ook met de organisatie van het ontwikkelingsproces. Tijdwinst die daar geboekt wordt, maakt een nieuw geneesmiddel goedkoper.